

Broj: Ž-SA-04-51/24

Datum: 23.01.2024. godine

**SAMOSTALNI SINDIKAT
DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I
ZAPOSLENIKA U INSTITUCIJAMA
BOSNE I HERCEGOVINE**

n/r Radenko Mirković

**SINDIKAT UPRAVE ZA
INDIREKTNO/NEIZRAVNO
OPOREZIVANJE**

n/r Ana Mrnjavac

Predmet: Odgovor u vezi sa Vašim aktom broj: 03-50-02/24 i broj: 83/9-01/24 od dana 11.01.2024. godine, dostavlja se

Poštovani,

Institucija Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine zaprimila je dana 11.01.2024. godine Vaš akt broj i datum gornji kojim tražite davanje mišljena Ombudsmena Bosne i Hercegovine na *Zakon o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine*¹ i to u smislu neravnopravnog tretmana i neposrednog oblika diskriminacije određenih kategorija državnih službenika, konkretno neposredno pretpostavljenih/šefova u institucijama Bosne i Hercegovine.

Istim aktom navodite da su prethodno navedenim Zakonom izmjenjeni članovi 9, 11, 14, 18, 22 i 24 *Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine*² na način da su povećani koeficijenti platnih razreda po 0,2 za određene kategorije državnih službenika i sve zaposlenike. Na taj način su povećane plaće i određeni novi koeficijenti samo za određene pozicije, tj. za pozicije stručni saradnik do stručni savjetnik za državne službenike, vojnik do brigadir za djelatne vojne osobe, policajac do viši inspektor za policijske službenike, te NSS do samostalni referent VŠS za zaposlenike, sa obrazloženjem da bi se u određenoj mjeri ublažile negativne posljedice inflacije kada je u pitanju realno smanjenje dohotka i kako bi se poboljšao materijalni status zaposlenih u institucijama u Bosni i Hercegovini.

¹ „Službeni glasnik BiH“, broj: 59/22

² „Službeni glasnik BiH“, br.50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/23, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20 i 65/20

Dalje u aktu navodite da ne postoji razlika između državnih službenika od stručnog saradnika do stručnog savjetnika u odnosu na njihove pretpostavljene u institucijama Bosne i Hercegovine. Svi navedeni obavljaju poslove radnih mjesta državnih službenika, primljenih javnim oglasnom, objavljenih i provedenih u organizaciji Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine, te svi imaju rješenja za radna mjesta na koja su raspoređeni dakle nisu izabrani na mandat, nisu izabrani državni službenici.

U vezi sa Vaši upitom dajemo odgovor kako slijedi:

Članom 4. stav 1. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine propisano da je Ombudsmen za ljudska prava Bosne i Hercegovine nezavisna institucija uspostavljena u cilju promoviranja dobre uprave i vladavina prava, zaštite i sloboda fizičkih i pravnih lica, kako je garantirano posebno Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima, koji se nalaze u dodatku tog Ustava, koja će s tim u vezi nadgledati aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine, njenih entiteta i Brčko Distrikta, u skladu s odredbama ovog zakona.

U skladu sa odredbama navedenog Zakona, Ombudsmeni Bosne i Hercegovine nemaju ovlaštenje izdavati tumačenja propisa i odredbi. Međutim, sa aspekta ovlaštenja Ombudsmena Bosne i Hercegovine u smislu člana 7. Zakona o zabrani diskriminacije³ prema kojem je Institucija Ombudsmena centralna institucija za zaštitu od diskriminacije te je povodom žalbe ovlaštena da pokrene postupak istraživanja ukoliko iz žalbenih navoda proizilazi da su isti osnovani, dužni smo dostaviti pojašnjenja u vezi konkretne predmetne problematike.

Prije svega, ističemo da su Ombudsmeni Bosne i Hercegovine prethodno razmatrali gotovo istovjetne žalbene navode u tri predmeta koja su registrovana po žalbi šefova odsjeka Ministarstva finansija Bosne i Hercegovine predmet broj Ž-SA-04-963/22, po žalbi šefova odsjeka Ministarstva sigurnosti BiH predmet broj Ž-SA-04-978/22 i po žalbi šefova odsjeka Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine predmet broj Ž-SA-06-1098/22 u kojima su donijeli odluke o neprihvatljivosti žalbe radi neosnovanosti, uz sljedeće obrazloženje:

“Razmatrajući dostavljenu žalbu i žalbene navode institucija Ombudsmena nije imala osnova za pokretanja postupka po žalbi podnosioca. U odnosu na navode o diskriminaciji, odnosno tvrdnje podnosioca žalbe da je Zakon o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine suštinski diskriminatoran u odnosu na šefove odsjeka, nije utvrđena povreda prava u smislu zabrane diskriminacije kako je definirana članom 2., stav (1.) Zakona o zabrani diskriminacije: ‘Diskriminacijom će se, u smislu ovog zakona, smatrati svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditet, starosna dob, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i spola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem

licu onemogućiti ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života.'

Institucija Ombudsmena za ljudska prava tokom rada na žalbama gdje se podnositelji žalbe pozivaju na diskriminaciju, zaprimila je veliki broj žalbi gdje žalitelji ukazuju na razne situacije u kojima smatraju da su diskriminirani, međutim u znatnom broju tih slučajeva izastali su zakonski elementi i osnovi diskriminacije. Diskriminacija predstavlja nejednak tretman osobe ili grupe osoba zbog ličnih osobina koje ih čine različitim od ostalih. Diskriminacija postoji kada različit tretman 'nema objektivno ili prihvatljivo opravdanje, odnosno nema „nema legitiman cilj' ili ako ne postoji 'prihvatljiva veza proporcionalnosti između sredstva koje je upotrijebljeno i željenog cilja'.

Dakle, u slučajevima u kojima se utvrđuje diskriminacija, pored ostalog, potrebno je da postoji neko lično svojstvo, a na osnovu kojeg je podnositelj žalbe tretiran različito od drugih osoba, što se u konkretnom slučaju ne može utvrditi. Ukoliko se govori o diskriminaciji na temelju druge okolnosti, eventualni osnov diskriminacije na temelju svake druge okolnosti prema shvatanjima Evropskog suda za ljudska prava i osnovne slobode su kategorije koje obuhvataju bračni status, profesionalni status, vojni čin i invaliditet.

U konkretnom slučaju, a kako iz dostavljene žalbe proizilazi izvršeno je povećanje plaća stručnim savjetnicima, višim stručnim saradnicima i stručnim saradnicima, a u obrazloženju za takvo postupanje su između ostalog navedeni negativni socio-ekonomski trendovi koji su uzrokovali rast općeg nivoa cijena u Bosni i Hercegovini. Ombudsmeni Bosne i Hercegovine cijene da takvo postupanje nema elemente diskriminacije obzirom na činjenicu da je vršena korekcija plata onih državnih službenika čija primanja su ocijenjena najnižim, te budući da je zakonodavac prilikom donošenja ovakve odluke u obzir uzeo statističke podatke o plaćama, ekonomsku krizu koja je izazvana pandemijom COVID-19, produbljena poremećajima tržišta koji su nastali radi ratnih djestava u Ukrajini. Dakle, intencija zakonodavca u konkretnom slučaju je bila povećanje primanja državnih službenika koji imaju najniža primanja, a ne dovođenje u nepovoljan položaj ili manje povoljan položaj zaposlenika koji su raspoređeni na radna mjesta šefa unutrašnje organizacione jedinice.

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine smatraju da ovakav izbor zakonodavca ga ne oslobađa odgovornosti da preduzima mjere ka progresivnoj realizaciji prava svih kategorija zaposlenih, uzimajući u obzir realne ekonomske prilike, kao i postojeći finansijski i budžetski okvir.

Cijeneći navedeno institucija Ombudsmena nije pronašla dovoljno osnova kako bi poduzela istražne radnje u konkretnom predmetu, te se predmet u ovom slučaju zatvara odlukom o neprihvatljivosti žalbe, u skladu sa članom 26. stav 3. Pravila postupka Institucije ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine."

U vezi sa prethodno navedenim ukazujemo na odredbe Pravila postupka institucije Ombudsmena:

Član 26 stav (3) Ombudsmen BiH može odbiti da prihvati žalbu: ... 3) koja je neosnovana, ..."

Član 27 stav (1) "Ombudsmen BiH neće prihvatiti žalbu: koja je u osnovi istovjetna predmetu već razmatranom od strane Ombudsmena BiH, a ne sadrži nove relevantne podatke"

Slijedom svega navedenog Ombudsmeni Bosne i Hercegovine dostavljaju odgovor na postavljeni upit i ujedno donose odluku o zatvaranju predmeta broj **Ž-SA-04-51/24** u skladu sa članom 21. Zakona o Ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, članom 26, stav 3. i 27 stav 1. Pravila postupka institucije Ombudsmena.

Protiv ove odluke nije dozvoljena žalba u smislu člana 22. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH⁴.

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine:

Dr. Jasminka Džumhur

Nives Jukić

Dr. Nevenko Vranješ

Dostaviti:

1x naslovu

1x u spis

⁴Član 22 Zakona o Ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine: "Protiv odluka ombudsmena ili Institucije nije moguće uložiti žalbu."